

Sygn. akt VIII GC 86/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2012 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Górska

Protokolant : st. sekr. sąd. Eliza Sandomierska

po rozpoznaniu dnia 12 grudnia 2012 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa M. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz powódki M. B. kwotę 241.367,82 zł (dwieście czterdzieści jeden tysięcy trzysta sześćdziesiąt siedem złotych i osiemdziesiąt dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 maja 2011 roku, przy czym za zapłatę tej kwoty pozwana odpowiada solidarnie z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P., wobec której zasadzono ją wyrokiem zaocznym z dnia 8 czerwca 2012 r.;

II. zasądza od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w S. na

rzecz powódki kwotę 19.286 zł (dziewiętnaście tysięcy dwieście osiemdziesiąt sześć złotych) tytułem kosztów procesu, przy czym za zapłatę tej kwoty

pozwana odpowiada solidarnie z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością

w P., wobec której zasadzono ją wyrokiem zaocznym z dnia 8 czerwca 2012 r.

Sygn. akt VIII GC 86/12

UZASADNIENIE

Powódka M. B. wniosła o zasądzenie na jej rzecz solidarnie od pozwanych (...) Spółki Akcyjnej w (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. kwoty 241.367,82 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 30 maja 2011r. i kosztami postępowania.

W uzasadnieniu powódka powołała się na zawartą z pozwaną spółką (...) umowę na wykonanie robót budowlanych i jej zapewnienie, że spółka (...), która jest wykonawcą prac zleconych przez Zakład (...) sp. z o.o. w S., będzie gwarantem zapłaty za wykonane prace. Spółka (...) wiedziała, że powódka wykonuje prace jako podwykonawca, na terenie budowy był obecny dyrektor kontraktu z jej strony oraz inspektor nadzoru. Wykonane przez powódkę w terminie prace zostały odebrane w obecności przedstawiciela inwestora, a w treści protokołu odbioru powódka została wskazana jako podwykonawca. Pozwana wystawiła pozwanej spółce (...) fakturę VAT na kwotę 241.367,82 zł, jednak

należność ta pomimo wezwania do zapłaty nie została uiszczona. Pozwana nie dokonała zapłaty, zapłaty odmówił także inwestor wskazując na obowiązek płatności po stronie podmiotu zawierającego umowę z powódką.

W odpowiedzi na pozew pozwana (...) Spółka Akcyjna w S. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana podniosła, że nie zostały spełnione przesłanki ustawowe z art. 647¹ k.c. i nie zawarła z powódką żadnej umowy. Przyznała, iż zawarła umowę z Zakładem (...) sp. z o.o. w S. na wykonanie budynku, garaży i magazynów, a w celu realizacji tej umowy zawarła umowę podwykonawczą ze spółką (...). W ostatniej z tych umów zawarto zakaz zatrudniania przez spółkę (...) dalszych podwykonawców bez pisemnej zgody pozwanej E. – S. i inwestora. Do momentu zakończenia inwestycji pozwana spółka (...) nie wiedziała zaś o zatrudnieniu powódki w charakterze podwykonawcy, do siedziby inwestora nie wpłynął wniosek o zgłoszenie powódki w charakterze podwykonawcy. O wykonywaniu prac przez powódkę pozwana spółka (...) dowiedziała się z pisma, w którym powódka poinformowała o braku zapłaty ze strony spółki (...). Spółka (...) zaprzeczyła, aby P. B. wyrażał zgodę na wykonanie robót przez powódkę, a nadto wskazała iż wówczas nie był on członkiem zarządu pozwanej i nie był uprawniony do składania w jej imieniu oświadczeń. Pozwana zakwestionowała również twierdzenia, jakoby przedstawiciel powódki brał udział w odbiorze końcowym inwestycji i aby dyrektor kontraktu pozwanej wiedział o zatrudnieniu powódki. Zaprzeczyła, aby nie płaciła pozwanej spółce (...) za wykonane przez nią roboty, a także nie przyjmowała od niej faktur. Uregulowała bowiem należności wobec spółki (...) przez przelewy i potrącenia wzajemnych wierzytelności, to spółka (...) pozostaje zaś zobowiązana do zapłaty na rzecz E. – S. kwoty 1.318.456 zł.

Pozwana (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P. nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Wyrokiem zaocznym z dnia 8 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy w Szczecinie zasądził od pozwanej (...) sp. z o.o. w P. na rzecz powódki kwotę 241.367,82 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 30 maja 2011r. i kwotę 19.286 zł tytułem kosztów procesu. Wyrok ten uprawomocnił się 22 czerwca 2012r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. zawarł w dniu 9 września 2009r. z pozwaną (...) Spółką Akcyjną w S. umowę o roboty budowlane, której przedmiotem była budowa przez pozwaną (wykonawcę) budynku socjalno – biurowego, garaży, magazynów dla R. wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. (...) w S..

Dowód:

- umowa nr (...)... z dnia 9.09.2009r. k. 42-46

- aneksy nr (...) do umowy k. 47-52

Następnie pozwana spółka (...) (wykonawca) na mocy umowy z dnia 7 grudnia 2009r. zleciła realizację robót wchodzących w skład inwestycji „Budowa budynku socjalno – biurowego, garaży, magazynów dla R.wraz z zagospodarowaniem terenu przy ul. (...) w S.” (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P. (podwykonawcy). Umowa obejmowała wykonanie wszelkich prac podstawowych wraz z pracami i świadczeniami towarzyszącymi, materiałami, wyrobami i urządzeniami (§2 pkt 2). Termin zakończenia robót określono na 20 marca 2011r. (§3 pkt 1).

Wynagrodzenie należne podwykonawcy płatne miało być na podstawie faktur częściowych (§5 pkt 1), zaś rozliczenie końcowe – na podstawie faktury końcowej (pkt 6). W §15 pkt 14 podwykonawca wyraził zgodę, aby świadczenia zapłaty należnego mu od wykonawcy wynagrodzenia było spełnione przez wykonawcę na rzecz dalszych podwykonawców i dostawców, pod warunkiem zawiadomienia wykonawcy o niedokonaniu przez podwykonawcę zapłaty chociażby jednej faktury należnej osobie trzeciej. W § 10 pkt 26 wskazano, że zawarcie przez podwykonawcę umowy z dalszym podwykonawcą wymaga pisemnej zgody wykonawcy i inwestora pod rygorem bezskuteczności tej umowy wobec

wykonawcy i inwestora. Umowy z podwykonawcami powinny zawierać nadto zapisy wymagane Kontraktem Głównym i SIWZ.

W trakcie realizacji umowy (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością zmieniła nazwę na (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w P..

Na mocy aneksu nr (...) z dnia 29 marca 2011r. termin zakończenia robót ustalony został na 15 maja 2011r.

Dowód:

- umowa nr (...) z dnia 7.12.2009r. k. 53-64

- aneksy nr (...) do umowy k. 65-68

- pismo z dnia 24.11.2010r. k. 69

W celu realizacji umowy z dnia 7 grudnia 2009r. pozwana spółka (...) rozpoczęła rozmowy z K. B., reprezentującym M. B., prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą B. (...). Pozwana spółka (...) nie posiadała bowiem odpowiedniego sprzętu i pracowników dla wykonania inwestycji w zakresie robót drogowych. Oczywistym było zatem, że roboty specjalistyczne zmuszona będzie powierzyć podmiotowi specjalistycznemu.

Strony prowadziły rozmowy w marcu i kwietniu 2011r., w sytuacji gdy zbliżał się ostateczny termin zakończenia robót. Pozwana spółka (...) naciskała na spółkę (...), aby dotrzymała terminu umownego i jak najszybciej wyłoniła podmiot, który wykona roboty drogowe. Istniało zagrożenie niewykonania robót w terminie przez podwykonawcę – spółkę (...).

K. B. wyraził zgodę na współpracę pod warunkiem, że po stronie zamawiającego występować będzie pozwana spółka (...). Po ustaleniach z kierownikiem budowy A. C. i dyrektorem finansowym pozwanej spółki (...), K. B. uzyskał zapewnienie, że spółka (...) zostanie wpisana do umowy z pozwaną spółką (...) jako gwarant zapłaty wynagrodzenia. Ostatecznie K. B. wraz z A. C. sporządzili projekt umowy, w którym jako gwaranta terminowej zapłaty wynagrodzenia wskazano pozwaną spółkę (...).

Również dyrektor kontraktu B. O. został poinformowany, że umowa spółki (...) i powódki ma zostać parafowana przez spółkę (...). Informację taką pozyskał od członków zarządu spółki (...). B. O. wskazywał K. B. na konieczność uzyskania podpisu przedstawicieli spółki (...) przed przystąpieniem do robót .

Dowód:

- oświadczenie A. C. k. 13

- zeznania świadka K. B. k. 161-165

- zeznania świadka A. C. k. 167-169

- zeznania Z. R. (1) w charakterze pozwanej k. 187-188

- zeznania świadka B. O. k. 169-172

W dniu 18 kwietnia 2011r. powódka M. B., prowadząca działalność pod nazwą B. (...), zawarła z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w P. umowę o roboty budowlane. Przedmiotem umowy było skropienie emulsją asfaltu oraz wykonanie warstw: wiążącej, ścieralnej i wyrównawczej w S. przy ul. (...) (§1). Termin wykonania robót ustalono na okres od 19 kwietnia 2011r. do 24 kwietnia 2011r. (§3 pkt 1).

W §5 umowy wskazano, że protokół odbioru robót potwierdzony przez inspektora nadzoru będzie podstawą do wystawienia faktury (pkt 3). Faktura wystawiona przez wykonawcę (powódkę) zostanie zrealizowana w terminie 30

dni (pkt 4). Według brzmienia §8 gwarantem uregulowania terminowej zapłaty faktury przez (...) sp. z o.o. w P. jest (...) S.A. w S..

Do pełnienia nadzoru inwestorskiego wyznaczony został A. C., zaś kierownikiem robót został K. B. i C. S. (§2 umowy).

Dowód:

- umowa nr (...) z dnia 18.04.2011r. k. 12

Umowa nie została podpisana przez przedstawicieli spółki (...). Powódka przystąpiła do wykonania prac pomimo braku podpisu przedstawiciela spółki (...) na umowie z dnia 18 kwietnia 2011r. Na drugi dzień po rozpoczęciu prac doszło do chwilowego przerwania robót, kiedy K. B. nadal nie otrzymał podpisanej przez E. umowy. W rozmowie telefonicznej, jaką przeprowadził wówczas z P. B., ten ostatni zapewnił, że umowa zostanie podpisana po powrocie członków zarządu z wyjazdu służbowego. Ostatecznie, z uwagi na krótki termin realizacji prac i zapewnienia P. B. powódka kontynuowała prace.

Dowód:

- zeznania świadka K. B. k. 161-165

- zeznania świadka R. S. k. 165-166

- zeznania świadka A. C. k. 167-169

- zeznania Z. R. (1) w charakterze pozwanej k. 187-188

- zeznania świadka B. O. k. 169-172

- zeznania P. B. w charakterze pozwanej k. 189-191

Pracownicy powódki wykonywali prace drogowe na inwestycji przy ul. (...) w S. przez cztery dni. W tym czasie na placu budowy przebywało od 8 do 10 pracowników powódki w roboczych ubraniach. Korzystali oni ze sprzętu – maszyn i walców, oznaczonych z każdej strony dużym logo powódki. Podczas wykonywania prac przez powódkę na terenie budowy obecny był dyrektor kontraktu B. O., a także inspektor nadzoru I. C.. Kierownik robót drogowych powódki R. S. w sprawach związanych z realizacją prac konsultował się z B. O..

W toku realizacji prac przez powódkę nikt nie kwestionował obecności jej pracowników na terenie budowy.

Dowód:

- zeznania świadka K. B. k. 161-165

- zeznania świadka R. S. k. 165-166

- zeznania świadka A. C. k. 167-169

- zeznania świadka B. O. k. 169-172

W dniu 29 kwietnia 2011r. sporządzono protokół odbioru robót, w którym stwierdzono że roboty zostały wykonane zgodnie z umową. W odbiorze uczestniczył kierownik robót powódki K. B. oraz przedstawiciel spółki (...) - kierownik budowy A. C..

Po sporządzeniu protokołu odbioru, w dniu 29 kwietnia 2011r. powódka wystawiła pozwanej (...) sp. z o.o. fakturę VAT o numerze (...). Opiewała ona na kwotę 241.367,82 zł brutto, zaś jako termin płatności wskazano 29 maja 2011r.

Dowód:

- protokół odbioru robót z dnia 29.04.2011r. k. 14
- faktura VAT nr (...) k. 15
- zeznania świadka K. B. k. 161-165

Po wykonaniu robót powódka przedłożyła komplet dokumentów, w tym atesty na użyte w toku realizacji prac materiały.

Dowód:

- zeznania świadka K. B. k. 161-165
- zeznania świadka A. C. k. 167-169
- zeznania Z. R. (1) w charakterze pozwanej k. 187-188

Pozwana spółka (...) wystawiała pozwanej (...) S.A. w S. w trakcie realizacji łączącej je umowy faktury VAT. Faktury te opiewały na kwoty, wskazane w protokołach zaawansowania robot podwykonawcy, stanowiących załączniki do umowy z dnia 7 grudnia 2009r.

Pozwana spółka (...) częściowo uregulowała należności z faktur wystawianych przez spółkę (...). Ostatnia faktura została uregulowana w ten sposób, że potrącono ją z należnościami przysługującymi spółce (...) wobec spółki (...).

Dowód:

- faktury VAT z protokołami zaawansowania robót k. 75-81
- zestawienie faktur k. 82
- rozliczenia obrotów z konta k. 101-102
- zeznania świadka K. B. k. 161-165
- zeznania Z. R. (1) w charakterze pozwanej k. 187-188
- zeznania świadka T. W. k. 185-186

W prowadzonym dla inwestycji dzienniku budowy oraz dodatkowym dzienniku budowy brak jest wyraźnego wskazania, kto wykonywał określony zakres prac.

Przy sporządzeniu końcowego protokołu odbioru robót do umowy z dnia 7 grudnia 2009r., zawartej pomiędzy pozwanymi nie był obecny przedstawiciel powódki. Protokół został spisany w dniu 6 czerwca 2011r. w obecności dyrektora kontraktu B. O. oraz z ramienia pozwanej spółki (...) – przez kierownika budowy A. C. i prezesa zarządu pozwanej Z. R. (1). W odbiorze robót, odbywającym się od 30 maja 2011r, uczestniczył K. B., określony w protokole jako przedstawiciel wykonawcy w zakresie robót drogowych.

Dowód:

- dziennik budowy k. 83-92
- protokoły odbioru robót z dnia 6.06.2011r. k. 93-95, 96-99

- protokół przekazania k. 100
- zeznania świadka K. B. k. 161-165
- zeznania świadka I. C. k. 172-173
- zeznania świadka M. S. k. 184-185
- zeznania świadka T. W. k. 185-186

Powódka zwróciła się do inwestora – Zakładu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S. informując, iż pozwane spółki odmówiły zapłaty mimo odbioru robót przez inwestora. Poprosiła o pomoc w wyegzekwowaniu wynagrodzenia.

W odpowiedzi spółka wskazała, że (...) S.A. w S. jest generalnym wykonawcą na budowie przy ul. (...) w S. i powódka nie figuruje w umowie jako podwykonawca. W związku z tym roszczenia winny być kierowane do podmiotu, z którym powódka zawarła umowę o wykonanie robót budowlanych.

Dowód:

- pismo powódki z dnia 6.07.2011r. k. 18
- pismo (...) z dnia 29.07.2011r, k. 19
- zeznania świadka B. O. k. 169-172
- zeznania świadka T. W. k. 185-186
- zeznania P. B. w charakterze pozwanej k. 189-191
- zeznania M. K. w charakterze pozwanej k. 191

Pismem z dnia 12 lipca 2011r. pozwana spółka (...) zwróciła się do pozwanej spółki (...) o bezpośrednie uregulowanie należności dla powódki i potrącenie tej należności dla (...) sp. z o.o. Wskazała, że roboty zostały wykonane zgodnie z umową, odebrane i zafakturowane na kwotę 241.367,87 zł.

Dowód:

- pismo pozwanej (...) sp. z o.o. z dnia 12.07.2011r. k. 17

Pozwana (...) sp. z o.o. w P. nie uregulowała należności wynikających z faktury VAT nr (...). W związku z powyższym powódka skierowała do pozwanej wezwanie do zapłaty z dnia 30 września 2011r., wnosząc o zapłatę kwoty stwierdzonej fakturą wraz z odsetkami.

W piśmie z dnia 1 marca 2012r. pozwana spółka (...) wskazała, że nie otrzymała zapłaty od spółki (...), a kwota należna powódce została skompensowana przez spółkę (...) w rozliczeniach ze spółką (...).

Dowód:

- pismo powódki z dnia 30.09.2011r. k. 16
- pismo (...) sp. z o.o. z dnia 1.03.2012r. k. 20

K. B. zwracał się bezpośrednio do pozwanej spółki (...) w sprawie zapłaty wynagrodzenia za wykonane przez powódkę prace. Ostatecznie został poinformowany zarówno przez P. B., jak i B. O. że nie otrzyma zapłaty z uwagi na kompensatę należności z poprzednich budów ze spółką (...).

Dowód:

- zeznania świadka K. B. k. 161-165
- zeznania P. B. w charakterze pozwanej k. 189-191
- zeznania świadka B. O. k. 169-172
- zeznania Z. R. (1) w charakterze pozwanej k. 187-188

W korespondencji pomiędzy powódką a pozwaną spółką (...) pozwana spółka podnosiła, że podobnie jak Zakład (...) sp. z o.o. w S. nie wyraziła zgody na powierzenie powódce częściowego wykonania robót budowlanych. Umowa pomiędzy generalnym wykonawcą a podwykonawcą wymagała natomiast dla zawarcia przez podwykonawcę umowy z dalszym podwykonawcą pisemnej zgody generalnego wykonawcy i inwestora. Powódka wskazywała, że zarówno dyrektor finansowy (...) S.A., jak i dyrektor kontraktu potwierdzili wykonanie prac przez powódkę i gwarancję zapłaty wynagrodzenia przez E..

Dowód:

- pismo powódki z dnia 4.01.2012r. k. 21-23
- pismo (...) S.A. z dnia 1.02.2012r. k. 24-25

Pozwana (...) S.A. w S. wnioskiem z dnia 16 września zawiadzała pozwaną (...) sp. z o.o. w P. do próby ugodowej w sprawie o zapłatę kwoty 1.318.456,85 zł. W uzasadnieniu wnioskodawca wskazał na umowy cesji wierzytelności, zawarte z wierzycielami spółki (...) podając, iż kwota wierzytelności przysługujących od przeciwnika wynosi łącznie 1.318.456,85 zł.

Na mocy ugody sądowej z dnia 11 stycznia 2012r., zawartej przed Sądem Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie (sygn. akt X GCo 238/11) pozwana (...) sp. z o.o. w P. zobowiązała się zapłacić pozwanej (...) S.A. w S. kwotę 1.318.456,80 zł w czterech równych ratach.

Dowód:

- protokół z dnia 11.01.2012r. k. 106
- wniosek o zawiadanie do próby ugodowej k. 107-111

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Podstawę prawną powództwa stanowi art. 647 i art. 647¹ k.c. Zgodnie z pierwszym z powołanych uregulowań przez umowę o roboty budowlane wykonawca zobowiązuje się do oddania przewidzianego w umowie obiektu, wykonanego zgodnie z projektem i z zasadami wiedzy technicznej, a inwestor zobowiązuje się do dokonania wymaganych przez właściwe przepisy czynności związanych z przygotowaniem robót, w szczególności do przekazania terenu budowy i dostarczenia projektu, oraz do odebrania obiektu i zapłaty umówionego wynagrodzenia. W myśl natomiast art. 647¹ § 2 k.c. do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora. Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie

sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy. § 3 stanowi z kolei, iż do zawarcia przez podwykonawcę umowy z dalszym podwykonawcą jest wymagana zgoda inwestora i wykonawcy. Przepis § 2 zdanie drugie stosuje się odpowiednio. Odpowiedzialność pozwanych powódka wywodziła z §5 cytowanego przepisu, wedle którego zawierający umowę z podwykonawcą oraz inwestor i wykonawca ponoszą solidarną odpowiedzialność za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został na podstawie przedłożonych przez strony dokumentów, w tym umów, korespondencji stron oraz faktur. Podkreślenia wymaga fakt, iż żadna ze stron nie kwestionowała prawdziwości i treści powołanych dokumentów, zaś Sąd również nie powziął wątpliwości co do powyższych okoliczności. Sąd oparł się również na zeznaniach świadków i stron postępowania. Sąd za wiarygodne uznał zeznania świadków K. B., R. S., A. C. oraz w części Z. R. (1) w charakterze strony uznając, iż zeznania te są spójne, logiczne, a nadto są ze sobą zbieżne w zasadniczych kwestiach. Zeznania wskazanych osób korespondowały ze sobą w zakresie przebiegu rozmów przedstawiciela powódki z przedstawicielami pozwanych odnośnie udzielenia gwarancji zapłaty wynagrodzenia przez spółkę (...), informacji uzyskiwanych od P. B. podczas rozmów z K. B., wiedzy pozwanej spółki (...) o wykonywaniu robót drogowych przez powódkę i obowiązku zapłaty na jej rzecz wynagrodzenia. W tym zakresie Sąd dał wiarę częściowo zeznaniom B. O., który przedstawił przebieg wydarzeń w znacznej mierze zbieżny z tym, przedstawionym przez wskazanych powyżej świadków i członka zarządu spółki (...). Świadek starał się jednak uzasadnić odmowę zaistnienia podstaw do zapłaty wynagrodzenia powódce brakiem uzyskania podpisu, mimo że wskazywał na rozmowy o gwarancji ze spółką (...). Takie stanowisko stanowiło jedynie próbę usprawiedliwienia stanowiska spółki odnośnie braku zapłaty, co tłumaczyć można sprawowaniem przez świadka funkcji dyrektora kontraktu ze strony pozwanej spółki, nie zmieniało jednak w niczym stwierdzonych faktów.

Sąd odmówił zaś wiary zeznaniom P. B. z uwagi na ich sprzeczność z pozostałym materiałem dowodowym w sprawie. P. B. negocjował, aby dokonywał jakichkolwiek ustaleń z K. B. czy też kilkakrotnie się z nim kontaktował. Zeznania K. B., A. C. i Z. R. (1) wskazują zaś na wyraźne zapewnienia P. B. co do gwarancji wykonania umowy. Ponadto świadczą o tym, że obecny członek zarządu kilkakrotnie kontaktował się z przedstawicielem powódki. Również B. O. wskazywał, że P. B. podjął się przedstawienia sprawy zarządowi. W ograniczonym zakresie Sąd oparł się na zeznaniach I. C., M. S., T. W. i M. K.. Świadczy o tym także fakt, iż P. B. i Z. R. (1) mieli bowiem ograniczoną wiedzę co do ustaleń stron oraz wykonywania umowy przez powódkę. Brak konkretnej wiedzy o faktach nie wynikał z przekonania, że nie miały one miejsca, lecz z braku stałej i bezpośredniej styczności z analizowaną materią.

Sąd oddalił wniosek o przeprowadzenie konfrontacji P. B. z A. C. i K. B., a także pomiędzy Z. R. (1) a A. C. i K. B.. Wskazać bowiem należy, iż dokonanie konfrontacji na podstawie art. 272 k.p.c. jest prawem, a nie obowiązkiem Sądu w razie sprzeczności w zeznaniach świadków. Przeprowadzenia konfrontacji nie uzasadnia ponadto sam fakt, iż dwie grupy świadków zeznają odmiennie. Sytuacja taka wymaga oceny na podstawie art. 233 § 1 k.p.c., przy odniesieniu do wiarygodności poszczególnych zeznań.

W analizowanym stanie faktycznym możliwe okazało się wyjaśnienie powstałych sprzeczności i ustalenie okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia w sposób jednoznaczny.

Przede wszystkim jednak trzeba zwrócić uwagę, że P. B. i Z. R. (1) byli reprezentantami stron, zaś konfrontowani ze sobą mogą być jedynie świadkowie.

Powódka dochodziła solidarnej zapłaty od dwóch podmiotów - spółki (...) oraz spółki (...). O odpowiedzialności pierwszej ze wskazanych spółek Sąd orzekł wyrokiem zaocznym z dnia 8 czerwca 2012r. Wyrok uprawomocnił się z dniem 22 czerwca 2012r. Obecnie zatem pozostała kwestia ustalenia, czy do zapłaty wynagrodzenia za wykonane roboty budowlane zobowiązana jest pozwana (...) S.A. w S.. Strona pozwana kwestionowała bowiem związanie umową z powódką, podnosząc przy tym brak wiedzy o wykonywaniu robót przez powódkę. Przedstawiciele pozwanej nie uczestniczyli bowiem bezpośrednio w realizacji procesu inwestycyjnego, zaś inspektor nadzoru I. C. nie przebywała na terenie budowy codziennie i struktura podmiotów realizujących prace nie była jej dobrze znana.

Wskazać należy, że pozwana spółka (...) realizowała umowę o roboty budowlane jako generalny wykonawca, na podstawie umowy z inwestorem – Zakładem (...) sp. z o.o. w S.. Podwykonawcą pozwanej spółki przy realizacji zadania inwestycyjnego przy ul. (...) w S., wobec treści umowy z dnia 7 grudnia 2009r. była spółka (...). To zaś stawia powódkę w pozycji dalszego podwykonawcy.

Jako podstawową przesłankę, skutkującą brakiem odpowiedzialności na gruncie art. 647¹ k.c., pozwana wskazywała brak pisemnej zgody wykonawcy na zawarcie przez podwykonawcę umowy z dalszym podwykonawcą. Zapis dotyczący wymagania zgody w odpowiedniej formie, pod rygorem bezskuteczności wobec wykonawcy i inwestora znalazł się w §10 pkt 26 umowy z dnia 7 grudnia 2009r., łączącej generalnego wykonawcę z podwykonawcą. Stanowisko pozwanej w tym zakresie nie zasługuje jednak na uwzględnienie.

Zauważyć bowiem należy, że § 3 art. 647¹ k.c. dla analizowanej zgody nie przewiduje żadnej formy szczególnej. Zastrzeżenie formy pisemnej pod rygorem nieważności dotyczy wyłącznie formy umowy o roboty budowlane, zawartej z podwykonawcą lub z dalszym podwykonawcą. W kontekście powyższego nie ma podstaw do przyjęcia, aby wyrażenie zgody przez inwestora czy wykonawcę na zawarcie umowy z dalszym podwykonawcą miało wpływ na ważność czy skuteczność umowy o podwykonawstwo. Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 29 kwietnia 2008r. (sygn. III CZP 6/08, opubl. w OSNC 2008/11/121) brak zgody wyrażonej przez inwestora lub wykonawcę na zawarcie umowy o podwykonawstwo, nie spowoduje jej nieważności, lecz jedynie zapobiegnie powstaniu solidarnej odpowiedzialności inwestora (wykonawcy) za dług z tytułu wynagrodzenia podwykonawcy. Sąd Najwyższy zauważył, że w odniesieniu do sytuacji wskazanych w art. 647¹ § 2 i 3 k.c. nie znajdzie zastosowania art. 63 k.c. Zgoda nie stanowi bowiem przesłanki skuteczności ani ważności umowy, której dotyczy, lecz jedynie warunkuje odpowiedzialność inwestora i wykonawcy za wynikły z tej umowy dług z tytułu wynagrodzenia należnego podwykonawcy. Zgoda, do której nie stosuje się rygorów art. 63 § 2 k.c., może być wyrażona zatem w dowolny sposób dostatecznie ją ujawniający (art. 60 k.c.).

Przekładając powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że postanowienie zawarte w §10 pkt 26 umowy z dnia 7 grudnia 2009r. jest nieważne z uwagi na brzmienie art. 58 k.c. w zw. z art. 647¹ § 6 k.c. Zgodnie z tym ostatnim przepisem odmienne postanowienia umów, o których mowa w tym artykule, są nieważne. Postanowienia §10 pkt 26 umowy z dnia 7 grudnia 2009r. uzależniają zaś skuteczność i ważność umowy powołanych stron od pisemnej zgody, mimo że zgoda taka nie stanowi ustawowej przesłanki skuteczności; przeciwnie - przewidziano wprost wyrażenie zgody w sposób dorozumiany. W konsekwencji zaś należało przyjąć, iż przewidziany w umowie pomiędzy dwiema pozwanymi wymóg zgody w formie pisemnej na zawarcie umowy podwykonawczej pozostawał bez znaczenia dla oceny odpowiedzialności pozwanej wobec powódki. Nie ma żadnych podstaw, aby za skuteczne wyrażenie zgody przyjmować wyłącznie oświadczenie w formie pisemnej.

Fakt, czy została ona wyrażona, podlega jednak ocenie przez pryzmat zachowania wskazanych podmiotów i brzmienia art. 60 k.c. Zauważyć bowiem trzeba, iż na gruncie art. 647¹ § 3 w zw. z §2 k.c. zgoda wykonawcy może być wyrażona w dwojaki sposób - bierny (pasywny) oraz czynny (aktywny). Wyrażenie zgody w sposób bierny objawia się brakiem zgłoszenia na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń w terminie 14 dni od przedstawienia przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącą wykonania robót określonych w umowie lub projekcie. Przyjmuje się fikcję prawną, że inwestor zgodę wyraził. Drugi sposób wyrażenia zgody (czynny) może przybrać różną formę. Inwestor może wyrażać ją w sposób wyraźny pisemnie bądź ustnie, albo poprzez inne zachowanie, które w sposób dostateczny ujawnia jego wolę (art. 60 k.c.). Może zatem nastąpić to poprzez czynności faktyczne, w sposób dorozumiany, na przykład przez tolerowanie obecności podwykonawcy na placu budowy, dokonywanie wpisów w dzienniku budowy, odbieranie wykonanych przez niego robót, oraz dokonywanie podobnych czynności. Przepis art. 647¹ § 2 k.c. nie uzależnia odpowiedzialności inwestora od przedłożenia mu dokumentacji, jeśli wyraża w sposób czynny zgodę na udział podwykonawcy w realizacji inwestycji. Może on uzyskać wiedzę o umowie pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą z dowolnego źródła, zarówno przed jej zawarciem, jak i później (tak też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011r., sygn. III CSK 152/10, Lex nr 1102865; wyrok

SN z dnia 2 lipca 2009r., sygn. V CSK 24/09, Lex nr 527185; wyrok SN z dnia 23 kwietnia 2008r., sygn. III CSK 287/07, Lex nr 398489). Podkreślenia przy tym wymaga fakt, że zgoda inwestora, wyrażona w sposób dorozumiany czynny jest skuteczna, gdy dotyczy konkretnej umowy, której istotne postanowienia, decydujące o zakresie solidarnej odpowiedzialności inwestora z wykonawcą za wypłatę wynagrodzenia podwykonawcy są znane inwestorowi, albo z którymi miał możliwość zapoznania się. Inwestor nie musi znać treści całej umowy lub jej projektu. Zgoda inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą może być wyrażona w każdy sposób bez konieczności przedstawienia inwestorowi umowy z podwykonawcą lub jej projektu z odpowiednią dokumentacją. Istotne jest, aby umowa została zindywidualizowana podmiotowo i przedmiotowo (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 października 2010r., sygn. II CSK 210/10, opubl. w OSNC 2011/5/59; wyrok SN z dnia 3 października 2008r., sygn. I CSK 123/08, Lex nr 491463; wyrok SN z dnia 26 czerwca 2008r., sygn. II CSK 80/08, opubl. w M. Prawn. 2008/22/1215). Powyższe uwagi należy odnieść do wiedzy generalnego wykonawcy odnośnie zawarcia umowy podwykonawcy z dalszym podwykonawcą (art. 647¹ § 3 k.c.).

W pierwszej kolejności należy, że nie ma podstaw do uznania, aby pozwana spółka (...) wyraziła zgodę na zawarcie umowy przez spółkę (...) z powódką w sposób bierny, poprzez zaniechanie zgłoszenia sprzeciwu czy zastrzeżeń do umowy. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego niemożliwe było jednoznaczne ustalenie czy i kiedy umowa powódki ze spółką (...) została przedstawiona generalnemu wykonawcy – pozwanej spółce (...). Zeznania świadków były sprzeczne w powołanym zakresie. K. B. twierdził, że A. C. przedstawił umowę pozwanej. A. C. twierdził zaś, że projekt umowy zarządowi pozwanej przedstawił Z. R. (2). Ten ostatni nie potrafił wskazać czy odbył spotkanie z przedstawicielami pozwanej w sprawie gwarancji zapłaty. Z tego względu nie można przyjąć czy, a następnie - w jakiej dacie pozwana miała możliwość bezpośredniego zapoznania się z treścią umowy. W efekcie zatem nie jest możliwe ustalenie początku biegu 14-dniowego terminu na wyrażenie sprzeciwu lub zastrzeżeń do umowy przez pozwaną.

Jak już jednak wskazano powyżej, dla przyjęcia istnienia zgody wykonawcy na zawarcie umowy z dalszymi podwykonawcami, nie jest konieczne ustalenie, że wykonawcy przedstawiony został projekt umowy oraz całość dokumentacji wykonawczej. Zaniechanie w tym zakresie nie niweczy odpowiedzialności generalnego wykonawcy na gruncie art. 647¹ § 5 k.c. Co również istotne, fakt nieprzedstawienia umowy generalnemu wykonawcy czy braku wyraźnej akceptacji przez niego przed rozpoczęciem umowy, jest w niniejszym stanie faktycznym zrozumiałe jeśli zważy się na określony w umowie termin realizacji prac. Umowa z powódką została zawarta w dniu 18 kwietnia 2011r., a termin realizacji robót ustalono na okres od 19 kwietnia 2011r. do 24 kwietnia 2011r. Faktycznie prace wykonywane przez powódkę trwały zaledwie 4 dni. Przy tym, na co wskazywał A. C. i B. O., termin zakończenia całej inwestycji był zagrożony i spółce (...) zależało na szybkim rozpoczęciu prac przez powódkę, tym bardziej że prace wykonywane przez powódkę miały charakter specjalistyczny i niewiele podmiotów dysponowało odpowiednim sprzętem i doświadczeniem do ich wykonania. Termin zakończenia wszystkich prac na budowie przy ul. (...) określono bowiem na 15 maja 2011r. i przedstawiciele spółki (...) naciskali na szybkie wykonanie prac.

W tej sytuacji fakt nieprzedstawienia umowy i braku wyraźnej zgody pozwanej w formie pisemnej uzasadniony jest okolicznościami sprawy. W połączeniu z upływem czasu i wyznaczonym krótkim terminem realizacji prac uzasadnione jest również przystąpienie powódki do prac w sytuacji, gdy umowa o podwykonawstwo nie została podpisana przez przedstawicieli pozwanej. Powódka uzyskała bowiem zapewnienie o gwarancji zapłaty udzielonej przez pozwaną zarówno od P. B., jak dyrektora kontraktu B. O.. Pozostawała zatem w przekonaniu, że pisemna gwarancja zostanie wkrótce udzielona. Powódka wstrzymała się chwilowo z wykonaniem prac, gdy poinformowano ją, już w toku realizacji robót, że przedstawiciele spółki (...) nie podpiszą umowy o podwykonawstwo z uwagi na ich nieobecność w S.. Z uwagi na znaczne zaawansowanie prac i nadchodzący termin ich ukończenia, po zapewnieniu o akceptacji umowy przez pozwaną po powrocie członków zarządu z wyjazdu stuizbowego, powódka kontynuowała prace.

Należało zatem ocenić, czy istnieją podstawy do uznania, że pozwana wyraziła zgodę na zawarcie umowy spółki (...) z powódką w sposób dorozumiany.

Jak już stwierdzono powyżej czynna zgoda generalnego wykonawcy może zostać wyrażona również konkludentnie. Może ona być uznana za skuteczną tylko wówczas, gdy ma on wiedzę o istotnych elementach umowy – o przedmiocie

prac, jakie ma wykonać podwykonawca oraz o przysługującym mu wynagrodzeniu (wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu, sygn. akt I ACa 874/09, Lex nr 628223).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że pozwana posiadała wiedzę co do faktu zawarcia umowy przez spółkę (...) z powódką o podwykonawstwo, była świadoma ustalonego w umowie zakresu prac oraz wynagrodzenia. Powyższy wniosek wynika przede wszystkim z faktu, że o zawarciu umowy z dnia 18 kwietnia 2011r. wiedział zarówno dyrektor kontraktu z jej ramienia B. O., a także pełniący wówczas funkcję dyrektora finansowego pozwanej P. B.. Na rozmowy dotyczące zakresu robót i wykonania umowy z A. C. i B. O. wskazywał w swych zeznaniach K. B., jego twierdzenia zaś w pełni potwierdził A. C.. Świadek wskazywał, że poinformował o zawarciu umowy o dalsze podwykonawstwo z powódką oraz powstałym obowiązku zapłaty po stronie pozwanej B. O.. Ten natomiast wskazywał, że posiada wiedzę na ten temat z rozmów z członkami zarządu pozwanej spółki. B. O. potwierdził, że rozmawiał z K. B. na temat zakresu rzeczowego umowy przed jej zawarciem. W tym kontekście nie sposób dać wiary zeznaniom B. O. co do faktu, jakoby traktował on powódkę jako „siły własne” spółki (...), a nie dalszego podwykonawcę. B. O. wiedział o zawarciu tej umowy, znał jej treść i wynikające z niej obowiązki stron. Sam świadek potwierdzał tę okoliczność, w swych zeznaniach wskazywał na nią również Z. R. (1). W ten sposób akceptował zatem fakt zawarcia umowy i wyrażał zgodę na powierzenie części robót dalszemu podwykonawcy, za odrębnym określonym wynagrodzeniem.

Również P. B. wiedział o zawarciu analizowanej umowy o roboty budowlane. Twierdzenia P. B. odnośnie jednej rozmowy telefonicznej z przedstawicielem powódki, w której nie doszło do żadnych konkretnych ustaleń są niewiarygodne w kontekście całokształtu zgromadzonego materiału dowodowego. Na rozmowy z dyrektorem finansowym pozwanej, w którym zapewniał on powódkę o gwarancji pozwanej odnośnie zapłaty wynagrodzenia wskazywał bowiem K. B.. Takie fakty potwierdził A. C., podając że powódka miała ustne zapewnienie podpisania umowy o dalsze podwykonawstwo przez pozwaną. Nawet w zeznaniach B. O. pojawiają się kwestie oczekiwania na podpisanie umowy ze strony pozwanej, przy czym świadek wskazuje na rozmowy z P. B. na ten temat.

Kolejnym argumentem, przemawiającym za wyrażeniem zgody przez pozwaną na zawarcie umowy z powódką jest fakt, że odbiór robót został dokonany w obecności przedstawiciela powódki – K. B.. Co prawda w treści protokołu oznaczony został on jako przedstawiciel wykonawcy, jednak nie sprzeciwia się to uznaniu że osoby uczestniczące w odbiorze miały świadomość, jaki faktycznie podmiot reprezentuje. Protokół z dnia 6 czerwca 2011r. nie odzwierciedlał bowiem rzeczywistej struktury podmiotów, realizujących zadanie inwestycyjne i nie posługiwano się w nim nazewnictwem stosownym do rzeczywistości pełnionej roli. W protokole odbioru brak informacji o spółce (...), która była podwykonawcą pozwanej spółki (...). Skoro zatem w protokole nie uwzględniono danych podwykonawcy pozwanej, zrozumiałe jest pominięcie powódki jako osoby wykonującej określony zakres robót, na podstawie umowy zawartej z podwykonawcą. W odbiorze udział brali natomiast zarówno A. C., jak i B. O., którzy mieli wiedzę o tym, kogo reprezentuje K. B.. Ponadto w protokole wskazano, że K. B. jest przedstawicielem wykonawcy w zakresie robót drogowych, skąd wnioski że osoby uczestniczące w odbiorze miały świadomość, za jaki zakres prac jest on odpowiedzialny.

Na uwagę zasługuje również fakt, że także w protokole przekazania z dnia 8 czerwca 2011r. wskazano wyłącznie dane generalnego wykonawcy. Taka praktyka, powszechnie stosowana w relacjach generalnego wykonawcy z inwestorem nie świadczy o tym, że w realizacji inwestycji nie uczestniczyli podwykonawcy, a brak informacji o nich w protokołach odbioru i dokumentacji budowlanej nie świadczy o braku wiedzy o ich istnieniu. Przeczy temu chociażby okoliczność, że we wskazanych dokumentach, a także w zapisach dziennika budowy brak informacji także o pracach wykonywanych przez spółkę (...), mimo że jej udział w realizacji inwestycji jest bezsporny.

Z powyższych względów nie sposób zaakceptować stanowiska, jakoby pozwana nie miała wiedzy o zatrudnieniu powódki w charakterze podwykonawcy przez spółkę (...). Takiemu uznaniu nie sprzeciwia się podnoszony przez pozwaną argument dotyczący braku umocowania do składania oświadczeń woli w imieniu pozwanej przez P. B.. W sytuacji dorozumianego wyrażenia zgody przez wykonawcę istotne znaczenie ma kwestia wiedzy i akceptacji ze strony osób uczestniczących i bezpośrednio nadzorujących proces inwestycyjny. W niniejszym stanie faktycznym takimi osobami był dyrektor kontraktu ze strony pozwanej oraz jej dyrektor finansowy, prowadzący rozmowy z powódką. Ich

zachowanie, a w szczególności zapewnienia dotyczące podpisania umowy przez reprezentantów spółki (...) w sposób pośredni świadczą o akceptacji takiego stanu rzeczy przez zarząd spółki.

W dalszej kolejności ustalenia wymagał zatem fakt czy spełniona została przesłanka w postaci wiedzy co do zakresu przedmiotowego i podmiotowego umowy z dalszym podwykonawcą. Również ta przesłanka ziściła się w niniejszej sprawie. Nie budzi wątpliwości fakt, że pozwana miała wiedzę co do tożsamości podmiotu, z którym zawarto umowę o dalsze podwykonawstwo. W ocenie K. B. i A. C. taką wiedzę posiadał B. O.. B. O. był codziennie obecny na budowie, prowadził rozmowy z K. B.. W trakcie wykonywania robót kierownik robót drogowych ze strony powódki również kontaktował się z B. O. w sprawach, związanych z realizacją prac. Sam dyrektor kontraktu potwierdził, że to powódka wykonywała prace drogowe w ramach realizacji inwestycji przy ul. (...) w S.. Znane mu były dane podmiotu, gdyż w swych zeznaniach posługiwał się nazwą (...).

Powyższe wnioski jawią się jako zasadne również wobec okoliczności, że na terenie budowy stale znajdowało się ok.8-10 pracowników powódki oraz sprzęt oznaczony jej logo. Zasady logiki i doświadczenia życiowego wykluczają uznanie, aby nowi pracownicy nie zostali zauważeni przez kierownictwo budowy i aby pozwana nie miała świadomości jaki podmiot reprezentują. Niezasadnym byłoby również przyjęcie, że nie został zauważony wyraźnie oznaczony sprzęt należący do powódki. Nie można było również przypuszczać, że sprzęt ten został wynajęty od powódki, skoro nie wynajmuje ona posiadanych maszyn.

Takie stanowisko nie zasługuje również na uwzględnienie z uwagi na fakt, że pracownicy spółki (...) nie mieli kwalifikacji do wykonania robót drogowych. Nawet w razie korzystania ze sprzętu innego podmiotu nie byłiby zatem w stanie kontynuować prac we wskazanym zakresie. To stanowi kolejny argument, sprzeciwiający się stanowisku że pozwana mogła domniemywać, że pracownicy powódki wykonują prace w imieniu spółki (...). Z zeznań Z. R. (1), K. B. i B. O. wynika bowiem, że powódka dysponowała odpowiednim sprzętem, kwalifikacjami i doświadczeniem dla wykonania prac drogowych. Od samego początku, jak wskazał B. O., pozwana zdawała sobie sprawę że spółka (...) nie wykona umowy o roboty budowlane w zakresie prac powierzchniowych i w tym zakresie będzie zmuszona skorzystać z usług specjalistycznego podmiotu. B. O. zdawał sobie sprawę, że spółka (...) do określonego terminu nie wskazała przedsiębiorstwa, któremu zamierzała zlecić wykonanie prac drogowych. Budziło to zaniepokojenie dyrektora kontraktu i obawy o terminową realizację umowy, skąd wnioski że miał pełną świadomość dalszego podwykonawstwa w analizowanym zakresie.

Istnieją również podstawy do uznania, że P. B. również znane były dane podmiotu, z którym zawarto umowę o dalsze podwykonawstwo. Wynika to z faktu, że B. O. w rozmowie z P. B. wskazywał na sytuację powódki i jej oczekiwanie na parafowanie umowy przez pozwaną. Ponadto P. B. odbywał bezpośrednie rozmowy z K. B.. Poza tym w swych zeznaniach posługiwał się pojęciem „przedstawiciela firmy (...)”, stąd znana jest mu nazwa powódki.

Również rzeczowy i finansowy zakres robót był znany pozwanej. Pośrednio wskazuje na to chociażby fakt, iż w sprawie realizacji prac kierownik robót drogowych konsultował się z B. O.. K. B. wskazywał nadto, iż B. O. był obecny podczas wszystkich rozmów przedstawicieli stron w trakcie realizacji inwestycji, stąd znane mu były szczegóły dotyczące przedmiotu umowy. Fakt ten zresztą nie budzi wątpliwości w kontekście zeznań samego B. O.. Przede wszystkim zauważyć jednak należy, że już podczas pierwszej wizyty przedstawiciela powódki na placu budowy B. O. uczestniczył w rozmowach z K. B. i A. C., dotyczących zakresu rzeczowego prac, które miałyby wykonać powódka. Ponadto, jak zeznał świadek O., w jego obecności A. C. wskazywał jakie pieniądze spółka (...) ma przeznaczyć na wynagrodzenia za prace zlecone powódce. Z okoliczności tych należy wywodzić, że pozwana miała wiedzę o istotnych elementach umowy – jej stronach, przedmiocie oraz wysokości wynagrodzenia.

Powyższe świadczy jednoznacznie o tym, że pozwana wiedziała jaki zakres prac ma wykonać powódka i w jakim terminie, a także jakie wynagrodzenie ma za to otrzymać. Podkreślenia wymaga fakt, że w toku postępowania pozwana nie kwestionowała prawidłowości wykonania robót drogowych na inwestycji przy ul. (...) w S.. Roboty zostały odebrane w całości i nie stwierdzono żadnych usterek, a powódka przekazała komplet dokumentacji powykonawczej i wymagane atesty. Fakt ten potwierdzają również przedłożone protokoły odbioru robót, wpisy w dzienniku budowy, jak i zeznania

świadców – K. B., A. C., B. O. i członka zarządu spółki (...). To zaś przesadza o uznaniu, że powódka wykonała umowę z dnia 18 kwietnia 2011r.

Wobec brzmienia art. 647 k.c. i w kontekście poczynionych powyżej ustaleń nie budzi wątpliwości fakt, że powódka wywiązała się ze swych obowiązków, wynikających z umowy i ustawy. W związku z odbiorem prac rodzi to zatem obowiązek zapłaty wynagrodzenia po stronie zamawiającego. Wobec treści art. 647¹ § 5 k.c. odpowiedzialność taka ciąży także na pozwanej jako generalnemu wykonawcy, przy czym odpowiedzialność wskazanych podmiotów ma charakter solidarny.

Pozwana nie wносиła również zastrzeżeń co do wysokości wynagrodzenia za wykonane przez powódkę prace. Nie zgłosiła żadnych uwag co do prawidłowości wystawionej faktury nr (...) czy sposobu i wysokości wynagrodzenia, przewidzianego w umowie. W konsekwencji zatem, skoro pozwanej znany był rzeczowy zakres prac oraz przewidziane za to w umowie wynagrodzenie, zobowiązana jest ona do jego zapłaty w całości. Z tego względu w punkcie I wyroku Sąd uwzględnił powództwo w całości.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c. Sąd przyjął że od dnia 30 maja 2011r. pozwana pozostawała w zwłoce z zapłatą, jako że termin zapłaty został wyznaczony w fakturze VAT nr (...) na 29 maja 2011r.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu oparto na przepisach art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 108 k.p.c. Na przyznane od pozwanej na rzecz powódki koszty w wysokości 19.286 zł składa się: uiszczona opłata od pozwu – 12.069 zł (k. 32), opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł (k. 10) oraz wynagrodzenie pełnomocnika, ustalone na podstawie §6 pkt 7 w zw. z § 2 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. 2002 rok, Nr 163, poz.1348 ze zm.).

Podkreślenia wymaga okoliczność, że prawomocnym wyrokiem zaocznym z dnia 8 czerwca 2012r. orzeczono o odpowiedzialności drugiej pozwanej – (...) sp. z o. o. w P. w tożsamym zakresie. W związku z powyższym za zapłatę kwot zasadzonych na rzecz powódki w punkcie I i II wyroku pozwana (...) S.A. w S. odpowiada solidarnie z (...) sp. z o.o. w P..